

Çubuk barajı inşaatının ikmali ve Ankara şehri suyunun bu barajdan temini hakkında 1/944 numaralı kanun lâiyhası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/921

17-IV-1934

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Çubuk barajı inşaatının ikmali ve Ankara şehri suyunun bu barajdan temini hakkında Maliye Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 15-IV-1934 te Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı muçbesile birlikte arzedilmiştir efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mu cibe lâiyhası

Ankara şehri Cümhuriyet Hükümetinin merkezi olarak iñtiyap edildiği sıralarda şehir ve civarı ovalarının sulamaya olan ihtiyacının temini teemmül edilerek iptidaî istikşaf lar yapılmış ve bu me-yanda Ankaranın şimali şarkisinden geçen Çubuk çayının üzerine bir bent inşası ile hav-zaya düşecek yağmurlarla çayın feyezanlarından toplanacak sulardan istifade edilmesi şeklin-de icap eden tetkikata geçilmiş ve Ankaraya (12 kilometre mesafede Abacılar hanı civarında mezkûr çay üzerinde maruz şekilde bir bent inşası kararlaştırılarak birinci kânun 1929 tarihli mukavele ile inşaat işi müteahhidine ihale edilmiştir.

Mezkûr barajın evvelce tahmin edilemeyen bir çok sebeplerle temelin, ancak zemin seviyesine nis-betle 34 metre aşağıda atılabilmesi ve bu yüzden inşaat kütle sinin pek ziyade artması neticesi ola-rak baraj; itibarı irtifarı olan (104) rakımına nazaran 11,5 metre daha aşağıda kalmış ve buna mu-kabil mukavelesi ile muayyen ihale bedeline kanun ile müsaade edilen % 20 si ilâve edilerek ceman (2 789 000) küsur lira sarfedilmiş ve eldeki tahsisat ta tükenmiş olduğundan inşaat dahi durdu-rulmuştur.

Hayli mühim emek ve fedakârlıklarla bu dereceye getirilen mezkûr inşaatın şu halde bırakılmaya-cağı ve memleketin şedit ihtiyacatına göre biran evvel bitirilmesi vücubu nazarı dikkate alınarak mütehassısına yaptırılan tetkikat neticesinde verilen rapor ve hesaplara göre barajın bundan sonraki yapısı için daha (1 500 000) liraya katı ihtiyaç görülmektedir.

Bu inşaatın bu suretle bitirilmesi zaruret hükmünde olmakla beraber Ankara şehri içme su ih-tiyacı için şimdiye kadar istifade edilen membaların şehrin hal ve istikbaldeki inkişafına göre ihtiyacı temin edemediği cihetle kurak mevsimlerde duyulan su kıtlığının önü alınmak üzere Kızıl-ırmak ve Sakaryadan veya Çubuk barajından su celbi de düşünölmüş; yapılan tetkiklerden Kızıl-ırmak ve Sakaryadan su getirilmesi pek külfetli ve masraflı olacağı anlaşıl原因 olarak barajın ikmali ha-linde şehir suyunun da buradan temini daha iktisadî ve emin olacağı neticesine varılmıştır.

İçme suyu için şimdiye kadar mahsus kanunlarla verilmiş olan tahsisat ile yapılmış ve yapıla-cak inşaat müteallik olarak yapılan hesabat neticesinde gerek başlanılan inşaat için ve gerek ba-

rajdan su getirileceğine göre fersedilecek borular ve suyun tasfiyesi için yapılacak filtre havuzları masarifine verilmek üzere (863 000) liraya ihtiyaç görülmektedir.

Bu ihtiyaca ait paranın mecmuu birleştirilince (2 363 000) liraya baliğ olur. Merbut kanun lâyihası bu maksatla tertip ve takdim kılınmıştır.

Lâyihanın birinci maddesinde: Barajdan içme suyunun temini için mevcut taahhüt mezuniyetine ilâveten (863 000) ve Çubuk barajı yapısının bitirilmesi için de (1 500 000) liraya kadar taahhüt ierasma ve bu miktar dahilinde olmak üzere gelecek senelere sari mukavele aktine mezuniyet verilmesi lüzumu tasrih edilmiştir.

İkinci maddesinde: Birinci madde mucibince yapılacak taahhüdâtın ierası için her sene tediye edilecek miktarı o sene bütçesine konulmak üzere (2 363 000) liraya kadar bono ihraema veya (1779) numaralı kanunun birinci maddesine tevfi kan Hazinede mevcut hisse senetlerle tahvillerin satış bedellerinin veya bunların mukabilinde aktolunacak istikraz hâsılının karşılık ittihazına ve bu suretle temin olunacak mebalığın bir taraftan varidat bütçesine irat kaydedilerek bunun 1 500 000 lirası Çubuk barajı yapısının bitirilmesine sarfolunmak üzere Nafia vekâleti bütçesinde açılacak hususî bir fasla ve 863 000 lirası da Ankara şehir suyunun Çubuk barajından temini için mezkûr 1779 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince Maliye bütçesinde açılacak fasla tahsisat olarak ilâvesile sarfına mezuniyet istenilmiştir.

Aneak mezkûr paralardan içme su borularile havuzlara müteallik alât ve edevat ve teferruatının bedelâtı nakten tediye edilmek suretile haricîten celbi zarureti mevcut olduğuna göre (863 000) liranın her halde nakten verilmesi icap ettiğinin göz önünde tutulacağı tabii görülmüştür.

Diğer üçüncü ve dördüncü maddelerde kanunun neşri tarihinden muteber olduğu ve kanun hükmünü ieraya İera Vekilleri Heyetinin memur edildiği alelusul kaydedilmiştir.

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia encümeni

Karar No. 7

Esas No. 1/944

30 - IV - 1934

Yüksek Reisliğe

Çubuk barajı inşaatının ikmalî ve Ankara şehir suyunun bu barajdan temini hakkında Maliye vekâleti tarafından hazırlanıp İera Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise sunulan ve Yüksek Reislikten encümenimize havale buyurulan 15 -IV - 1934 tarih ve 2/451 numaralı kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası Nafia müstesharı Arif Bey hazır olduğu halde okunup görüldü.

Esbabı mucibe mazbatasında pek açık gösterildiği üzere Ankara şehri ile civarının pek mühim olan su ihtiyacının temini kastile başlanılan bu baraja şimdiye kadar (2 789 000) lira tahsisat verilmiş ve para kâmilen sarfedildiği

halde inşaat bitmemiştir. Bunun sebebi de evvelce yapılan keşiflerin ve tahminlerin haricinde olarak temellerin çok aşağıda atılabilmesi ve bu suretle inşaat kütesinin pek fazlaşmasıdır.

Bundan sonra baraj daha (11/5) metre yüksektirseltilirse plânında kabul edilen (104) rakımına varacak ve inşaat bitecektir. Bunun için de mütehasıs tarafından (1 500 000) liraya lüzum gösterilmiştir. Bu miktar üçüncü bir defa daha tahsisat istememek için azamî olarak konulmuş bir yekündür. Münakasaya konulduğu zaman her halde bundan aşağı yapılması çok kuvvetle ümit olunuyor.

Ankara şehir suyunun da bu barajdan temini en kolay ve ucuz olacağı düşünülerek barajdan

su alınmasına karar verilmiştir. Bu suların süzülmesi için tertibat yapılması ve borularla şehre sevki masrafı da (863 000) lira olarak tahmin edilmiştir. Barajın ikmali masrafile bu su akıtılması masrafı yekûnu (2 363 000) liraya çıkarıyor.

Barajın yarım kalmaması ve şehre su getirilmesi gibi çok esaslı sebeplere ve ihtiyaçlara dayanan bu kanunun aynen kabulüne havalesi ve hile Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reislige sunulmasına encümenimizce karar

verilmiştir.

Nafra En. Beisi	M. M.	Kâtip
Samsun	Erzincan	Manisa
Etem	A. Samih	Osman
Aza	Aza	Aza
Samsun	Kars	İçel
Dr. Asım	Baha Tali	Hakkı
Aza	Aza	Aza
Mersin	Kütahya	Tekirdağ
S. Fikri	Hakkı	M. Rasim

Bütçe encümeni marbutası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No 152
Esas No. 1/944

11 - VI - 1934

Yüksek Reislige

Çubuk barajı inşaatının ikmali ve Ankara şehri suyunun bu barajdan temini hakkındaki kanun lâyihası encümenimize havale buyurulmakla Nafra müsteşarı Bey hazır olduğu halde encümenimizce de tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin ve Nafra encümeninin mazbatasında gösterilen esbabı mucibeye encümenimizce de iştirak edilerek lâyihanın aynen kabulüne ve bu meyanda müzakerede hazır bulunan Dahiliye Vekili Bey tarafından vaki teklif üzerine Bent deresindeki bendin ıslahı maksadile maddeye bir kayıt ilâvesine karar verilmiştir.

Müstacelen ve tercihan müzakere buyurul-

mak ricasile Umumî Heyetin nazarı tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reislige takdim olunur.

Reis	Reis vekili	Bu M. M.
Burdur	Isparta	Konya
M. Şeref	Mükerrem	A. Müzaffer
Aza	Aza	Aza
Bursa	Elâziz	Erzurum
Dr. Galip	H. Fahsin	Asım
Aza	Aza	Aza
Giresun	İzmir	Kırklareli
Kâzım	Kâzım	M. Nahit

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Çubuk barajı inşaatının ikmalî ve Ankara şehri suyunun bu barajdan temini hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — Ankara şehri suyunun Çubuk barajından temini için mevcut taahhüt mezuniyetine ilâveten 863 000 ve Çubuk barajı yapısının bitirilmesi için de 1 500 000 liraya kadar taahhüt icrasına ve bu miktar dahilinde olmak üzere gelecek senelere sari mukavele aktine Nafia vekili mezundur.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince yapılacak taahhüdatın icrası için her sene tediyeye edilecek miktarı o sene bütçesine konulmak üzere 2 363 000 liraya kadar bono ihracına veya 1779 numaralı kanunun birinci maddesine tevfi kan Hazine de mevcut hisse senetleriyle tahvillerin satış bedellerinin veya bunların mukabilinde aktolunacak istikraz hasılının karşılık ittihazına ve bu suretle temin olunacak mebalığın bir taraftan varidat bütçesine irat kaydedilerek bundan 1 500 000 lirası Çubuk barajı yapısının bitirilmesine sarfolunmak üzere Nafia vekâleti bütçesinde açılacak hususî bir fasla ve 863 000 lirası da Ankara şehri suyunun Çubuk barajından temini için mezkûr 1779 numaralı kanunun 2 nci maddesi mucibince Maliye bütçesinde açılacak fasla tahsisat olarak ilâve ve sarfına mezuniyet verilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

15 - IV - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet Ş. Saracoğlu</i>	<i>Zekâî Ş. Kaya</i>		
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Dr. T. Rüştü Fuat</i>	<i>Hikmet Ali</i>		
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Celâl Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana Muhlis</i>		

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Ankara şehri suyunun Çubuk barajından temini ve Bent deresindeki bendin ıslahı için mevcut taahhüt mezuniyetine ilâveten 863 000 ve Çubuk barajı yapısının bitirilmesi için de 1 500 000 liraya kadar taahhüt icrasına ve bu miktar dahilinde olmak üzere gelecek senelere sari mukavele aktine Nafia vekili mezundur.

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Aynen kabul edilmiştir.

